

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL
PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ ĮSTATYMO NR. XII-336 2, 3 IR 4 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-429 IR PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ
ĮSTATYMO NR. XII-336 2 IR 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-3195“ PROJEKTO
TAP Nr. 19-937; TAIS Nr. 19-4710(2)**

2019-06-15 Nr.NV-1691

Vilnius

Įvertinę Vyriausybės nutarimo „Dėl Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-429 ir Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3195“ projekto (toliau – Nutarimo projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Atsižvelgiant į Nutarimo projekto 3 p. pateikiamus Vyriausybės siūlymus, susijusius su kitų nuostatų, nei Seimo narių teikiamų Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-429 ir Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-3195, keitimu, į Vyriausybės savarankišką kompetenciją įstatymų leidyboje, į poreikį atlikti siūlomo naujo įstatyminio reguliavimo poveikio vertinimą, įvertintina galimybė Nutarimo projektu pritarti Seimo narių teikiamų įstatymų projektų tikslams, tačiau pasiūlyti šių projektų nesvarstyti, numatant kada Vyriausybė pati pateiktų atitinkamus Pluoštinių kanapių įstatymo pakeitimus. Jei būtų neatsižvelgta į šią pastabą, toliau dėstomos konkrečios pastabos Nutarimo projekto nuostatomis.

2. Nutarimo projekto 1.2 p. siūlomoje Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-429 keičiamo Pluoštinių kanapių įstatymo (toliau – keičiamas Įstatymas) 3 str. 2¹ dalyje tikslintina nuostata „mokslo ir studijų institucijos ir mokslinių tyrimų institutai“, atsisakant mokslinių tyrimų institutų minėjimo, kadangi remiantis Mokslo ir studijų įstatymo 6 str. jie patenka į mokslo ir studijų institucijų sąvokos apimtį. Be to, įvertintinas poreikis nustatyti galimybę pluoštines kanapes auginti aukštosioms mokykloms, kurios kartu su mokslinių tyrimų institutais laikomos mokslo ir studijų institucijomis.

3. Nutarimo projekto 1.3 p. siūloma keičiamo Įstatymo 4 str. 1 d. nustatyti, kad tiekti rinkai galima tik šio įstatymo *reglamentuojamų pluoštinių kanapių* produktus ir jų gaminius. Atsižvelgiant į tai, kad keičiamas Įstatymas reglamentuotų ne tik pluoštines

kanapes, bet ir pluoštinių kanapių *produktus* ir *gaminis*, ši nuostata atitinkamai tikslintina, nurodant, kad tiekti rinkai galima tik šio įstatymo *reglamentuojamus* pluoštinių kanapių produktus ir jų gaminius. Be to, Nutarimo projekto 1.3 p. tikslintinas, vietoje joje minimo Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336, nurodant Nutarimo projekto 1.1 p. įvestą „įstatymo“ trumpinį. Atitinkamai tikslintina ir Nutarimo projekto 2.3 p. nuostata.

4. Atkreiptinas dėmesys, kad Nutarimo projekto 2 p. nurodytas Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3195“ projekto (toliau - Projektas Nr. XIIP-3195) tikslas nėra nurodytas Projekto Nr. XIIP-3195 aiškinamajame rašte. Be to, šis punktas tikslintinas, jame pirmą kartą nurodant pilną Projekto Nr. XIIP-3195 pavadinimą ir įvedant toliau vartojamą jo trumpinį.

5. Nutarimo projekto 2.1 p. tikslintinas, vietoje „šalutiniai produktai ir iš jų pagaminti *produktai*“ nurodant „šalutiniai produktai ir iš jų pagaminti *gaminiai*“.

6. Nutarimo projekto 2.2 p. tikslintinas, nurodant kokiomis konkrečiais Projekto Nr. XIIP-3195 nuostatomis praplečiamas pluoštinių kanapių naudojimo sritis. Be to, šiame papunktyje vartotinas tikslus Projekto Nr. XIIP-3195 trumpinys.

7. Nutarimo projekto 2.4 p. tikslintinas šiais aspektais:

7.1. Pirmą kartą nurodytinas pilnas trumpinio „THC“ pavadinimas, įvedant vėliau vartojamą jo trumpinį. Šiuo aspektu tikslintinas ir Nutarimo projekto 3.21.2 p.

7.2. Remiantis Europos Sąjungos teisės aktų nuorodų pateikimo įstatymuose ir kituose teisės aktuose rekomendacijų, patvirtintų Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2002 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr.106k, 12.2 p., Nutarimo projekto 2.4 p. tikslintinas, jame nurodant minimų reglamentų paskelbimo šaltinius. Atitinkamai tikslintini ir Nutarimo projekto 3.10, 3.17, 3.21 p.

7.3. Atsižvelgiant į Nutarimo projekto 2.4 p. siūlomos įtraukti naujos keičiamo Įstatymo 4 str. 5 d. dalies nuostatos turinį, tikslintinas Nutarimo projekto 2.4 p. 13 sakiny, jame pateikiamoje argumentacijoje nurodant taip pat ir pašarus.

7.4. Atsižvelgiant į tai, kad esminės ūkio subjektų veiklos sąlygos ir ribojimai, darantys esminį poveikį ūkinei veikai yra įstatyminio reguliavimo dalykas (Konstitucinio Teismo 2006 m. gegužės 31 d. nutarimas ir kt.), Nutarimo projekto 2.4 p. tikslintinas, jame siūlomoje naujoje keičiamo Įstatymo 4 str. 5 d. atskleidžiant sąvokos „kiti žalingą poveikį žmogaus ar gyvūno sveikatai galintys turėti gaminiai“ turinį, taip pat nurodant maksimalų didžiausią leistiną minimų gaminių THC kiekį, kuris galėtų būti nustatytas sveikatos apsaugos ir žemės ūkio ministrų įsakymu, bei skirtingo THC kiekio nustatymo atskiriems gaminiams kriterijus. Be to, nurodytina, kokie konkretūs kitų ES ir Lietuvos teisės aktų reikalavimai turi būti tenkinami.

7.5. Siekiant teisinio aiškumo, Nutarimo projekto 2.4 p. tikslintinas, jame siūlomose naujose keičiamo Įstatymo 4 str. 4 ir 5 d. nurodant konkrečias minimus dokumentus išduodančias atsakingas institucijas bei atitinkamai atsisakant Nutarimo projekto 3.15 p. pateikiamų siūlymų.

7.6. Atsižvelgiant į tai, kad importui yra skirtas atskiras keičiamo Įstatymo skirsnis, atitinkamai tikslintini Nutarimo projekto 2.4 p. siūlymai dėl keičiamo Įstatymo 4 str. 4 ir 5 d. nuostatų. Be to, Nutarimo projektu pateiktinas pasiūlymas keisti keičiamo Įstatymo 5 str., kuriame importo teisinis reguliavimas skirtas tik pluoštinių kanapių *produktams*, nereguliuojant pluoštinių kanapių *gaminių* importo teisinių santykių, kaip numatyta keičiamo Įstatymo 4 str. 4 ir 5 d. nuostatose. Tuo pačiu įvertintinas poreikis nustatyti pluoštinių kanapių gaminių (kaip ir produktų) importo licencijavimą.

7.7. Šio papunkčio paskutiniame sakinyje atsisakytina perteklinio žodžio „įsakymu“.

8. Nutarimo projekto 3.1 p. tikslintinas, koreguojant jame minimą sąvoką „produktų gamyba“, kadangi atsižvelgiant į Nutarimo projekto 1.1 p. pateiktą „pluoštinių kanapių produktų“ sąvoką, taip pat Nutarimo projekto 2.4 p. siūlomos naujos keičiamo Įstatymo 4 str. 4 d. nuostatą, *produktai* iš pluoštinių kanapių yra *gaunami*, bet ne gaminami. Atitinkamai tikslintini ir Nutarimo projekto 3.2, 3.5, 3.8, 3.11, 3.14, 3.15, 3.18 p. Be to, šiame papunktyje pateikiamo siūlymo argumentacija pildytina, nurodant, kad šiame įstatyme reglamentuojamas ne tik pluoštinių kanapių produktų ir gaminių importas, bet ir jų tiekimas.

9. Atsisakytina Nutarimo projekto 3.2 p., kadangi jame pateikiama siūloma nuostata dėl leidimo auginti pluoštines kanapes pluoštinių kanapių produktų ir gaminių gamybai nederą su galiojančia keičiamo Įstatymo 2 str. 4 d. nuostata, remiantis kuria pluoštinės kanapės gali būti auginamos taip pat ir sodininkystei.

10. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 1 str. struktūrą, Nutarimo projekto 3.4 p. pateikiama siūloma nuostata dėstyti naujoje keičiamo Įstatymo 1 str. 2¹ dalyje.

11. Atsižvelgiant į Nutarimo projekto 3.1 p. pateikiamą siūlymą dėl keičiamo Įstatymo 1 str. 1 d. nuostatos, Nutarimo projekto 3.7 p. tikslintinas, vietoje sąvokos „pluoštinių kanapių tiekimas rinkai“ nurodant „pluoštinių kanapių produktų ir gaminių tiekimas rinkai“. Atitinkamai siūlytina tikslinti ir keičiamo Įstatymo 2 str. 6 d. pateikiamą sąvoką „pluoštinių kanapių importas“.

12. Atsižvelgiant į keičiamo Įstatymo 3 str. 2 d. 4 p. nuostatą, remiantis kuria pluoštinių kanapių augintojai turi deklaruoti pluoštinių kanapių *pasėlių plotus*, Nutarimo

projekto 3.10 p. vietoje siūlomoje keičiamo Įstatymo 3 str. 5 d. minimos sąvokos „laukų“, nurodytina sąvoka „pasėlių plotų“.

13. Nutarimo projekto 3.13 p. tikslintinas, prieš žodžius „11¹ straipsnio“ įrašant žodį „įstatymo“.

14. Nutarimo projekto 3.14 p. tikslintinas šiais aspektais:

14.1. Atskleistina jame pateikiama keičiamo Įstatymo 4 str. 5 d. sąvoka „tarpiniai produktai“.

14.2. Šioje nuostatoje įvertintina, ar iš pluoštinių kanapių, kurių THC yra ne daugiau nei 0,2 proc. (žr. keičiamo Įstatymo 2 str. 4 d., taip pat Nutarimo projekto 2.4 p. siūlomą naują keičiamo Įstatymo 4 str. 4 d.), gamybos procese gali būti gaunami tarpiniai produktai, kurie pagal Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymą būtų laikomos psichotropinėmis ar narkotinėmis medžiagomis ir kuriems būtų taikomas minėtas įstatymas, taip pat ar tokių tarpinių produktų naudojimas užtikrintų gaminio, atitinkančio keičiamo Įstatymo reikalavimus, pagaminimą.

14.3. Derintina siūloma nauja keičiamo Įstatymo 4 str. 5 d. nuostata, kurioje kalbama apie tarpinių produktų *sunaudojimą* ir *sunaikinimą*, su šios nuostatos argumentacija, kurioje nurodomas tokių medžiagų *saugus laikymas*.

14.4. Remiantis Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr.1R-298, 12 p. tikslintina nuoroda į „teisės aktų nustatytą tvarką“.

15. Atsižvelgiant į Nutarimo projekto 3.13 ir 3.14 p. pateiktus pasiūlymus, Nutarimo projekto 3.15 p. tikslintinas, vietoje siūlymo keičiamą Įstatymą papildyti 4 str. 6 dalimi, pateikiant pasiūlymą keičiamą Įstatymą papildyti 4 str. 7 dalimi. Be to, šioje nuostatoje vietoje žodžių „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VATŽŪM)“ nurodytina „Tarnyba“, nes toks trumpinys jau yra įvestas keičiamo Įstatymo 3 str.

16. Nutarimo projekto 3.16 ir 3.18 p. teikiami siūlymai keičiamame Įstatyme nurodytų institucijų funkcijas dėstyti viename atskirame straipsnyje įvertintini teisinio aiškumo principo įgyvendinimo, nuostatų dėstymo nuoseklumo kontekste bei atsižvelgiant tai, kad iš esmės institucijų funkcijos nurodytinos jų nuostatuose (žr. Civilinio kodekso 2.46 str., Biudžetinių įstaigų įstatymo 6 str.). Atkreiptinas dėmesys, kad kai kurios Nutarimo projekto 3.18 p. siūlomame naujame keičiamo Įstatymo 11¹ str. nurodytos institucijų funkcijos dubliuojasi su kitomis keičiamo Įstatymo nuostatomis (pvz., keičiamo Įstatymo 3 str. 1 d.), o kai kurių keičiamo Įstatymo reguliuojamų ūkio subjektų veiklų priežiūros atžvilgiu atsakomybė šiame straipsnyje nepriskirta jokiai institucijai (pvz., galiojančio

keičiamo Įstatymo 5 str. 5 d. kitos nei importo licencijos išdavimo veiklos, taip pat keičiamo Įstatymo 5 str. 1 d. 1 ir 2 p., 6 str. 7 d., Nutarimo projekto 2.4 p. siūlomoje naujoje keičiamo Įstatymo 4 str. 4 d., Nutarimo projekto 3.15 p. siūlomoje naujoje keičiamo Įstatymo 4 str. 7 d. nurodytos veiklos). Be to, Nutarimo projekto 3.18 p. siūlomo naujo keičiamo Įstatymo 11¹ str. 2 d. 3 p. tikslintinas vietoje „produktuose“ nurodant „gaminuose“ (žr. šios dalies 1 ir 2 p.), o keičiamo Įstatymo 11¹ str. 3 ir 4 d. tikslintinos, jose vartojant trumpinius, įvestus atitinkamai keičiamo Įstatymo 8 str. 3 d. ir 2 str. 7 d.

17. Nutarimo projekto 3.19 p. tikslintinas, vietoje keičiamo Įstatymo priėmimo termino, kuris įstatymuose nenumatomas, nurodant konkretų įstatymo įsigaliojimo terminą ir šio punkto nuostatą sujungiant su atitinkama Nutarimo projekto 3.20 p. nuostata. Taip pat Nutarimo projekto 3.19 p. tikslintinas, po žodžių „maisto gaminių, pašarų“, įrašant „kosmetikos gaminių“ (žr. Nutarimo projekto 2.4 p. pateiktus siūlymus). Be to, šiame papunktyje tikslintinas Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr.617 pavadinimas, kuris buvo pakeistas Vyriausybės 2016 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 957, bei nurodytinas pilnas minimų taisyklių pavadinimas.

18. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybei priskirta kompetencija rengti atitinkamų metų valstybės biudžeto projektą, Nutarimo projekto 3.20 p. tikslintinas, pateikiant konkrečią Vyriausybės poziciją dėl siūlomo finansavimo galimybių.

19. Nutarimo projekto 3.21.6 p. tikslintinas, nurodant maksimalų terminą, per kurį turi būti priimtas sprendimas dėl licencijos išdavimo arba atsisakymo ją išduoti. Atkreiptinas dėmesys, kad šioje nuostatoje pateikiamas naujas reguliavimas (galiojančiame keičiamame Įstatyme numatytas 20 darbo dienų terminas), todėl šiam siūlomam keičiamo Įstatymo 6 str. 6 d. keitimui netinka argumentacija, nurodyta 3.21 p.

20. Nutarimo projekto 3.22 p. tikslintinas, jame pateikiamo keičiamo Įstatymo priedo 1 p. patikslinant ir nurodant teisingą reglamento (EB) Nr.178/2002 pavadinimą bei tinkamą reglamentą (ES) Nr. 2017/228 priėmusio subjekto pavadinimą, o keičiamo Įstatymo priedo 7 p. tikslintinas, nurodant, kad jame minimas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/1237 turi paskutinius pakeitimus, atliktus Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2017/1965.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Ieva Peciukonienė

